

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ПСИХОЛОГІЯ ПРАВА ТА УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ»

Кафедра юридичної психології

Обов'язкова дисципліна для підготовки фахівців другого (магістерського) ступеня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право»

(мова – українська, форма підсумкового контролю – залік)

Охріменко Іван Миколайович,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри юридичної психології
Національної академії внутрішніх справ
<https://publons.com/researcher/3422637/ivan-okhrimenko/>

(067) 9903305

ivango-07@ukr.net

<https://www.naiou.kiev.ua/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-yuridichnoyi-psihologiyi.html>

Консультації:

Очні: у форматі співбесіди кожної середи тижня (упродовж 14.30-16.00)

Онлайн: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

2020

Стислий опис навчальної дисципліни

«Психологія права та управління конфліктами» є варіативною навчальною дисципліною, яка відноситься до блоку фундаментальних та професійно-орієнтованих навчальних дисциплін.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Психологія права та управління конфліктами» є:

- правові межі поведінки людини у суспільстві
- особливості формування правосвідомості;
- психологічні детермінанти правової та протиправної поведінки;
- психологічні особливості правотворчості;
- психологічні чинники девіантної поведінки;
- психологічні закономірності та механізми виникнення і розвитку конфліктів;
- принципи і технології управління конфліктами в професійній діяльності.

Мета та цілі навчальної дисципліни. Метою вивчення дисципліни «Психологія права та управління конфліктами» є підготовка фахівців до подолання психологічних труднощів професійної діяльності в конфліктних умовах, допомогти стати фахівцем, піднятися на ступінь досконалості в управлінні людьми, розуміти різні особливості правової поведінки людини у світі суспільних відносин, розкрити механізми правового управління соціальними взаєминами з погляду правової психології, що покликана не стільки описати поведінку людини, скільки пояснювати її психолого-юридичні засади; сформувати в них уміння й навички попереджати та вирішувати конфлікти і тим самим забезпечити успішне вирішення завдань, що стоять перед ними.

Основних завданням навчальної дисципліни є формування у здобувачів наукових знань про природу, зміст, види та форми прояву правової поведінки громадян різного віку, статі, професії та етнічно-культурної належності; умінь застосовувати адекватні методи спонукання правослухняної поведінки, розробляти та впроваджувати профілактичні заходи щодо формування та прояву девіацій розвитку особистості. В основі викладання навчальної дисципліни лежать також ідеї психологічних закономірностей та механізмів виникнення і розвитку конфліктів, а також про принципи і технології управління ними в професійній діяльності.

Формат навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Психологія права та управління конфліктами» проводиться в очному форматі, має чітку структуру, завдання і систему оцінювання.

Методи навчання. Основними методами навчання є семінарські та практичні заняття, самостійна робота, виконання поточних контрольних завдань, виконання тестових завдань, підготовка реферативних повідомлень. Оцінка якості засвоєння знань з дисципліни «Психологія права та управління конфліктами» передбачає поточний контроль успішності, виконання самостійної роботи та складання підсумкового контролю у вигляді заліку.

Перереквізити. «Цивільне процесуальне право: сучасні аспекти правозастосування»; «Нормопректувальна та правозастосовна діяльність юриста»; «Юридична компаративістика»; «Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ»; «Цивільне право: сучасні аспекти правозастосування»; «Практикум правника».

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

За результатами опанування навчальної дисципліни «Психологія права та управління конфліктами» фахівці другого (магістерського) ступеня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» набувають інтегральну, загальні та фахові компетентності.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань.

Загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1).
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-3).
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК-4).
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-6).
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК-8).

Фахові компетентності:

- Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів (ФК-8).
- Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів (ФК-11).
- Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника (ФК-12).
- Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією (ФК-13).

Програмні результати навчання:

- Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання (ПРН-1).
- Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами (ПРН-2).
- Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження (ПРН-3).
- Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності (ПРН-8).

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати :

- ✓ загальнотеоретичні засади та методологічні принципи психології права;
- ✓ основні наукові школи та сучасні погляди на природу, соціальний та психологічний зміст, класифікацію, структуру й динаміку конфліктів;
- ✓ систему науково обґрунтованих напрямів прикладного вивчення, аналізу й оцінки соціальної ролі конфліктів, а також методів і засобів їх вирішення;
- ✓ специфічні чинники та правові межі поведінки людини у суспільстві.

вміти:

- ✓ уміннями здійснювати аналітику поведінки людей, діагностувати їх розвиток у конструктивному або деструктивному напрямках;
  - ✓ уміннями виокремлювати психологічні детермінанти правової та протиправної поведінки;
  - ✓ уміннями здійснювати самоаналіз і самооцінку особистості, контролювати та коригувати власні психічні стани у конфліктних ситуаціях професійного характеру;
  - ✓ уміння розкривати механізми правового управління соціальними взаєминами з погляду правової психології;
- уміння розмежовувати психолого-юридичні чинники девіантної поведінки.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10 год.
семінарські заняття / практичні	10/24 год.
самостійна робота	46 год.

Ознаки навчальної дисципліни:

Рік викладання	семестр	спеціальність	рік навчання здобувачів вищої освіти	Нормативний/вибірковий
2021	2	Право	1	вибірковий (В)

Схема навчальної дисципліни

Тема заняття, кількість годин план заняття, тези	Вид навчального заняття	Необхідне обладнання	Ресурси в Інтернеті, література	Права та обов'язки здобувачів під час проведення навчального заняття	Перелік необхідних завдань, які мають виконати здобувачі на занятті	Бал (оцінки)	Примітки
<p>Т.1. Психологічні детермінанти правової та протиправної поведінки (2 год.)</p> <p>План:</p> <p>1. Характеристика правової поведінки.</p> <p>2. Психологічні особливості девіантної поведінки.</p> <p>3. Психологічний зміст делінквентної поведінки.</p>	Лекція	Ноутбук, проектор	https://mon.gov.ua/ua https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbu.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; справедливе та об'єктивне оцінювання; виконувати вимоги освітньої програми.	Засвоїти теоретичний матеріал		

<p>Т.1. Психологічні детермінанти правової та протиправної поведінки (2 год.) План: 1. Характеристика правової поведінки та особливості її реалізації. 2. Психологічна відмінність правової та протиправної поведінки 3. Психологічна характеристика нормативної та девіантної поведінки. 4. Психологічний зміст делінквентної поведінки.</p>	Семинар	Ноутбук, проектор	https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм тощо.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змоделювати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності фахівця-юриста.	Від 2 до 5.	
<p>Т.1. Психологічні детермінанти правової та протиправної поведінки (4 год.) План: 1. Ознайомлення із механізмами формування просоціальної та протиправної спрямованості особистості. 2. Формування уявлення про особливості різних форм делінквентної поведінки.</p>	Практ. заняття		https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Навчання упродовж всього життя.	Виконання поточних навчальних практичних завдань.	Від 2 до 5.	
<p>Т.2. Психологічна характеристика правосвідомості (2 год.) План: 1. Психологічна характеристика правосвідомості. 2. Проблема вивчення реального рівня, стану та змісту правосвідомості. 3. Психологічна характеристика дефектів правосвідомості.</p>	Лекція	Ноутбук, проектор	https://mon.gov.ua/ua https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг	Засвоїти теоретичний матеріал		
<p>Т.2. Психологічна характеристика правосвідомості (2 год.) План: 1. Психологічна характеристика правосвідомості. 2. Ознаки правосвідомості як</p>	Семинар	Ноутбук, проектор	https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу	Відтворити навчальний матеріал у межах плану.	Від 2 до 5.	

однієї з форм суспільної свідомості. 3. Фоми прояву індивідуальної правосвідомості. 4. Психологічна характеристика дефектів правосвідомості.							
Т.2. Психологічна характеристика правосвідомості (4 год.) План: 1. Ознайомлення студентів із компонентами правосвідомості. 2. Формування уявлення про дефекти правосвідомості.	Практ. заняття		https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Дотримуватися етичних норм навчання.	Виконання поточних навчальних практичних завдань.	Від 2 до 5.	
Т.3. Поняття конфлікту. Види, функції, структура (2 год.) План: 1. Поняття та структура конфлікту. 2. Класифікація конфліктів. 3. Динаміка конфлікту.	Лекція	Ноутбук, проектор	https://mon.gov.ua/ua https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Виконання вимог освітньої програми.	Засвоїти теоретичний матеріал		
Т.3. Поняття конфлікту. Види, функції, структура (2 год.) План: 1. Поняття та структура конфлікту. 2. Класифікація конфліктів. 3. Динаміка конфлікту. 4. Профілактика та попередження конфліктів.	Семинар		https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Справедливе та об'єктивне оцінювання.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змоделювати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності правника.	Від 2 до 5.	
Т.3. Поняття конфлікту. Види, функції, структура (4 год.) План: 1. Типологія конфліктних особистостей. 2. Типові стратегії поведінки у конфлікті..	Практ. заняття		https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Навчання упродовж всього життя.	Виконання поточних навчальних практичних завдань.	Від 2 до 5.	
Т.4. Конфліктна сутність правоохоронної діяльності (2 год.) План: 1. Характеристика професійних	Лекція	Ноутбук, проектор	https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників	Засвоїти теоретичний матеріал		

<p>конфліктів у правоохоронній діяльності.</p> <p>2. Класифікація конфліктів у діяльності правоохоронців та їх причини.</p> <p>3. Профілактика та шляхи вирішення конфліктів в ОНП.</p>				освітнього процесу, дотримуватися етичних норм тощо.			
<p>Т.4. Конфліктна сутність правоохоронної діяльності (2 год.)</p> <p>План:</p> <p>1. Загальна характеристика професійних конфліктів у правоохоронній діяльності.</p> <p>2. Класифікація конфліктів у діяльності правоохоронців та їх причини.</p> <p>3. Профілактика та шляхи вирішення конфліктів в ОНП.</p>	Семинар		https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Справедливе та об'єктивне оцінювання; виконання вимог освітньої програми.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змодельувати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності правника.	Від 2 до 5.	
<p>Т.3. Конфліктна сутність правоохоронної діяльності (6 год.)</p> <p>План:</p> <p>1. Види конфліктів в слідчій діяльності та причини їх виникнення.</p> <p>2. Методи запобігання та подолання конфліктів в юридичній діяльності.</p>	Практ. заняття		https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Справедливе та об'єктивне оцінювання; виконання вимог освітньої програми.	Опанування методами діагностики поведінки особистості у конфліктній ситуації; напрацювання вмінь та навичок ефективного вирішення професійних конфліктів у формі рольової гри.	Від 2 до 5.	
<p>Т.5. Управління конфліктами. Профілактика та шляхи вирішення конфліктів в правоохоронній діяльності (2 год.)</p> <p>План:</p> <p>1. Загальні засади управління конфліктами.</p> <p>2. Напрями подолання деструктивних конфліктів у правоохоронній діяльності.</p> <p>3. Засоби та прийоми вирішення</p>	Лекція	Ноутбук, проектор	https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Повага до гідності, прав, свобод та законних інтересів учасників освітнього процесу	Засвоїти теоретичний матеріал		

конфліктів в правоохоронній діяльності.							
<p>Т.5. Управління конфліктами. Профілактика та шляхи вирішення конфліктів в правоохоронній діяльності (2 год.)</p> <p>План:</p> <p>1. Зміст та наслідки процесу управління конфліктами.</p> <p>2. Методи й прийоми управління конфліктами.</p> <p>3. Напрями подолання деструктивних конфліктів у правоохоронній діяльності.</p> <p>4. Засоби розв'язання конфліктних ситуацій у правоохоронній діяльності.</p>	Семінар	Ноутбук, проектор	https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuv.gov.ua/ http://nplu.org/	Справедливе та об'єктивне оцінювання; виконання вимог освітньої програми.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змодельовати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності фахівця-юриста.	Від 2 до 5.	
<p>Т.5. Управління конфліктами. Профілактика та шляхи вирішення конфліктів в правоохоронній діяльності (6 год.)</p> <p>План:</p> <p>1. Ознайомлення з факторами управління конфліктами в правоохоронній діяльності.</p> <p>2. Опрацювання практичних вправ щодо управління конфліктами.</p> <p>3. Напрацювання вмінь та навичок ефективного вирішення професійних конфліктів у формі рольової гри.</p>	Практ. заняття		https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuv.gov.ua/ http://nplu.org/	Навчання упродовж всього життя.	Відтворення конфліктних ситуацій з практичної діяльності правоохоронця у формі рольової гри.	Від 2 до 5.	

ОСНОВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Андреев В.И. Конфликтология (Искусство спора, ведения переговоров, разрешения конфликтов). – М.: Народное образование, 1995. – 128 с.
2. Анцупов А.Я., Малышев А.А. Введение в конфликтологию – К.: МАУП, 1996. – 104 с.
3. Бандурка А. М., Бочарова С. П., Землянская С. В. Юридическая психология. – Харьков, 2000.

4. Використання психологічних знань у оперативно-розшуковій діяльності органів внутрішніх справ України за сучасних умов: навч.-практ. посіб. / [Б. І. Бараненко, Д. О. Александров, І. М. Охріменко та ін.]; за ред. д-ра юрид. наук, проф. А. В. Іщенка, д-ра психол. наук, проф. В. С. Медведєва. – К.: ДНДІ МВС України, Х.: Мачулин, 2015. – 322 с.

5. Грановская Р.М. Конфликты и творчество в зеркале психологии. – М.: Генезис, 2002. – 559 с.

6. Гришина Н.В. Психология конфликта. – СПб.: “Питер”, 2000. – 464 с.

7. Емельянов С.М. Практикум по конфликтологии. – СПб.: “Питер”, 2000. – 368 с.

8. Змановская Е.В. Девиантология: (Психология отклоняющегося поведения) : Учебное пособие для студентов высш. Учеб. заведений / Елена Валерьевна Змановская. – 3-е изд., испр. И доп. – М.: Издательский центр «Академия», 2006.

9. Ішмуратов А.Т. Конфлікт і згода. Основи когнітивної теорії конфліктів. – Київ: Наукова думка, 1996. – 190 с.

10. Леонгард К. Акцентуированные личности. – К.: Вища школа, 1981. – 390 с.

11. Ложкин Г.В., Повякель Н.И. Практическая психология конфликта. – К.: МАУП, 2000. – 256 с.

12. Ложкін Г.В., Сьомін С.В., Петровська Т.В., Кисельова О.О. Конфлікти у сумісній діяльності. – К.: Сфера, 1997. – 95 с.

13. Коновалова В. Е. Правовая психология. – Харьков, 1997.

14. Конфліктологія. Альбом схем з коментарями: навч. посіб. / [кол. авт.: Д. О. Александров, В. Г. Андросюк, Л. І. Казміренко, О. Л. Мартенко, І. М. Охріменко]; за заг. ред. Л. І. Казміренко. – К.: ЛОГОС, 2010. – 56 с.

15. Кудерміна О.І. Психологія особи як суб'єкта правоохоронної діяльності: монографія. – Чернівці: Наші книги, 2012. – 415 с.

16. Медведєв В. С. Психологія юридичної діяльності: навч. посібн. / В.С.Медведєв. – К.: Атіка, 2012. – 204 с.

17. Мойсеєва О.Є. Психологія агресії в дитячому та підлітковому віці: монографія. – К.: ТОВ «3 Медіа», 2010. – 212 с.

18. Пірен М.І. Основи конфліктології: Навч. посібник. 2-е вид. – К., 1997 – 212 с.

19. Платонов К.К. Структура и развитие личности. – М.: Наука, 1986. – 255 с.

20. Професійне спілкування працівників Національної поліції: підручник / авт. кол.: Д. О. Александров, В. І. Барко, І. М. Охріменко [та ін.]; за ред. С. І. Яковенка. – Одеса: Астропринт, 2017. – 260 с.

21. Скотт Д.Г. Конфликты: пути их преодоления. – К.: Внешторгиздат, 1991 – 191 с.

22. Тренин Н.Н. Управление конфликтами: Учебно-практическое пособие для вузов. – Москва: ПРИОР, 1999. – 96 с.

23. Франкл В. Человек в поисках смысла: пер. с англ. – М.: Прогресс. 1990. – 367 с.

24. Юридическая конфликтология / Бойков А.Д., Варламова Н.Н., Дмитриев А.В., Дубовик О.Л., и др.; Отв. ред.: Кудрявцев В.Н. – М.: Изд-во ИГиП РАН, 1995. – 316 с.

25. Юридична психологія: підручник / Александров Д.О., Андросюк В.Г., Казміренко Л.І. та ін.: заг. ред. Л.І. Казміренко, Є.М. Моїсеєва. – Вид. 2-е, доопр. та доп. – К.: КНТ, 2008. – 352 с.

26. Юридична психологія : практикум / [за заг. ред. Л. І. Казміренко]. – Вид. 2-е, уточ. та доп. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. – 192 с.

Ресурси:

<https://mon.gov.ua/ua>
<https://www.naiuu.kiev.ua/>
<http://www.nbuuv.gov.ua/>
<http://nplu.org/>

Технічне та програмне забезпечення/обладнання. Пакет програмних продуктів Microsoft Office; мультимедійний проектор, комп'ютер, інтерактивні дошки. Проведення занять з використанням мультимедійних засобів надає ілюстративності під час висвітлення окремих прикладних аспектів психологія права, а також розв'язання та управління конфліктів у правоохоронній діяльності.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання. Дисципліна сформована та викладається відповідно до вимог Положення про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ, яке було розроблено на основі українського та світового досвіду етичної нормотворчості.

Документ затверджений Вченою радою Національної академії внутрішніх справ (протокол № 5 від 27.03.2018) та введений в дію наказом ректора Академії (наказ № 422 від 30.03.2018). Згідно його положень члени студентської спільноти у своїй діяльності керуються нормами та правилами етичної поведінки та професійного спілкування, зважають на принципи, цінності, норми, правила та умови дотримання академічної доброчесності.

Оцінювання результатів навчання

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<i>участь в роботі впродовж семестру, у тому числі опрацювання завдань самостійної підготовки / залік – 60/40</i>
Вимоги до письмової роботи (за умови наявності)	<i>не передбачається</i>
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>за умови засвоєння визначеного науково-педагогічним працівником обсягу навчального матеріалу, виконання поточних практичних завдань</i>

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)	Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
	Залік	
Max 60%	Max 40%	Max 100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85–89		B	вище середнього рівня

75–84	добре	C	загалом хороша робота
66–74	задовільно	D	непогано
60–65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35–59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1–34		F	необхідне повторне вивчення курсу